

sprzymierzeńców prześladowanych, a w szczególności:

1. działały bezpośrednio lub pośrednio na szkołę Kzeczypospolitej Polskiej, państw sprzymierzonych lub społeczeństwa polskiego.

2. działały na szkodę poszczególnych osób ze względu na ich przynależność do społeczeństwa polskiego, do państw z Kzeczapospolitą sprzymierzonych lub do narodowości przez rząd hitlerowski bądź przez jego sprzymierzeńców prześladowanych.

3. będąc obywatelami polskimi, zgłosiły przynależność do narodowości niemieckiej lub przez okupanta uprzywilejowanej, do której nie należały do dnia 31 sierpnia 1939 r. albo też zgłosiły swoje pochodzenie niemieckie (*Deutschstämmigkeit*),

4. korzystały z uprawnień i przywilejów, udzielanych przez władze okupacyjne wyłącznie osobom narodowości niepolskiej.

Art. 15. Weryfikacji powinny być również poddane prawa emerytalne osób, co do których istnieje podejrzenie, że w okresie przed 1 września 1939 r. uprawiały lub popierały działalność antydemokratyczną lub działalność, przyczyniającą się do fałszacji życia w Polsce a w szczególności:

1. stosowały bezprawną przemoc lub inne prześladowania wobec osób z powodu przekonań politycznych, narodowości, wyznania lub pochodzenia,

2. publicznie nawoływały do dokonywania czynów, określonych w pkt. 1),

3. nadużywały władzy służbowej przez znęcanie się nad osobami, osadzonymi w miejscu odosobnienia, areszcie, więzieniu lub w zakładzie karnym z powodów, wymienionych w pkt. 1),

4. nadużywały władzy służbowej przez nękanie lub zalecanie podwładnym popełniania czynów, określonych w pkt. 1 do 3, albo przez pobłażanie podwładnym, którzy czynów takich dokonali,

5. uprawiały lub popierały działalność, zmierzającą do dyskryminacji obywateli z powodu ich przekonań politycznych, narodowości, wyznania lub pochodzenia.

Art. 16. Jeżeli okoliczności, wymienione w art. 14 i 15 zostały stwierdzone skazującym wyrokiem sądowym, utrata nabytych praw emerytalnych następuje z mocy samego prawa.

Art. 17. Weryfikacji mogą być poddane prawa emerytalne osób:

1. które na podstawie ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 96 Nr 34, poz. 203 Nr 55, poz. 307 z 1946 r. Nr 11, poz. 73) złożyły deklarację wierności Narodowi i demokratyzmowi Państwu Polskiemu i otrzymały zaświadczenia stwierdzające, że są obywatelami Państwa Polskiego, narodowości polskiej, wymienione w § 1 lub 2 art. 11 dekretu z dnia 28 czerwca 1946 r. o odpowiedzialności karnej za odstępowanie od narodowości w czasie wojny 1939—1945 r. Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 41, poz. 237, Nr 59, poz. 324 z 1947 r. Nr 31, poz. 131, Nr 63, poz. 376 i poz. 390),

2. co do których na podstawie ustawy powołanej w pkt. 1) zapadło prawomocne postanowienie sądowe orzekające rehabilitację w pełnym rozmiarze, bądź też postanowienie specjalnego sądu karnego, wydane na podstawie dekretu z dnia 4 listopada 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr 11 poz. 54) uchyla-

jące zarządzenie prokuratora o przymusowym odosobnieniu,

3. co do których na mocy dekretu z dnia 28 czerwca 1946 r. o odpowiedzialności karnej za odstępowanie od narodowości w czasie wojny 1939—1945 r. wydany został uniewinniający lub uwalniający od kary wyrok sądu lub polegający na zgłoszeniu przynależności do narodowości niemieckiej bądź też uprzywilejowanej przez władze okupacyjne, nie podlega ściganiu,

4. co do których postępowanie karne nie było wszczynane.

Art. 19. pkt. 1. Decyzja o wszczęciu postępowania weryfikacyjnego powoduje zawieszenie prawa do pobierania zaopatrzenia emerytalnego.

Pkt. 3 nie wszczyna się postępowania weryfikacyjnego wobec osób, które w czasie popełnienia czynu uzasadniającego weryfikację, nie ukończyły 14 lat życia.

Art. 20. 1. Dla przeprowadzenia postępowania weryfikacyjnego ustanawia się przy Prezisie Rady Ministrów komisję Weryfikacyjną, składającą się z przewodniczącego i jego zastępców, wyznaczonych przez Prezesa Rady Ministrów, oraz członków, wyznaczonych przez Ministrów Bezpieczeństwa Publicznego i Skarbu oraz przez Centralną Radę Związków Zawodowych.

2. Komisja Weryfikacyjna rozpoznaje sprawy podlegające jej orzecznictwu w składzie 5 członków a mianowicie:

1. zastępcy przewodniczącego komisji weryfikacyjnej jako przewodniczącego,

2. dwóch przedstawicieli ministrów, wymienionych w ust. 1.,

3. przedstawiciela naczelnej władzy, której emeryt podlegał ostatnio w czynnej służbie a w braku takiej władzy — przedstawiciela Prezydium Rady Ministrów,

4. przedstawiciela Centralnej Rady Związków Zawodowych, która deleguje w tym celu członka związku zawodowego pracowników tego działu administracji państwowej, w którym emeryt pełnił ostatnio czynną służbę, a w braku takiego związku zawodowego — członka Związku Zawodowego Pracowników Państwowych.

Artykuły 21 i 22 przytoczyliśmy w ostatnim numerze „Emeryta” z dnia 1 lipca 1950 r.

Ogólne znaczenie przytoczonego na wstępie rozporządzenia Rady Min. idzie w tym kierunku, że weryfikacja praw emerytalnych obejmująca dotychczas jedynie pewne gałęzie pracowników państwowych i zawodowych wojskowych a w szczególności granatową policję, straż więzienną, straż graniczną i korpus ochrony pogranicza, rozciągnięta została na inne gałęzie służby a mianowicie emerytów samorządowych, ubezpieczeń społecznych, oraz osób posiadających prawo do zaopatrzeń emerytalnych, pensyj wdowich i sierocych nawet z odrębnych funduszy emerytalnych lub z własnych funduszy innych instytucji i zakładów.

Z dniem 1 lipca br. stosownie do zapowiedzi Państwowego Zakładu Emerytalnego wstrzymana została wypłata zasiłku na dzieci uczęszczające do szkoły i wznowiona będzie od nowego roku szkolnego po przedłożeniu zaświadczenia, iż dane dziecko uczęszcza nadal do szkoły.